

Opgave 1 Stoppen met aardgas dwingt tot keuzes

De overheid van een land heeft het klimaatakkoord van Parijs getekend. De overheid heeft daarom het besluit genomen om de eigen gasproductie versneld af te bouwen en gezinnen en bedrijven in het land te stimuleren om het verbruik van gas sterk te verminderen.

Voor de overheid leidt de terugval in aardgasinkomsten tot een financiële tegenvaller op de begroting van miljarden euro's per jaar. Zonder extra maatregelen ontstaat hierdoor een overheidstekort.

- 2p 1 Leg uit dat de overheid ruilt over de tijd indien er een overheidstekort ontstaat.

Met een verhoging van de energiebelasting op gasverbruik kan de overheid gezinnen en bedrijven stimuleren om minder gas te verbruiken en te kiezen voor alternatieve energiebronnen. Het effect ervan is afhankelijk van de prijselasticiteit van de vraag naar gas. Voor een gemiddeld gezinshuishouden is de prijselasticiteit van de vraag naar gas $-0,1$. Het jaarlijkse gasverbruik is gemiddeld 1.466 m^3 per gezinshuishouden.

De overheid stelt zich ten doel het gasverbruik in kubieke meter (m^3) van een gemiddeld gezinshuishouden te verminderen met 5% en wil daartoe de huidige energiebelasting op gas met 75% verhogen.

Gebruik bron 1 en bovenstaande tekst.

- 3p 2 Bereken of een verhoging van de huidige energiebelasting met 75% voldoende is om de doelstelling van de overheid te halen.

Een analist van het ministerie van economische zaken benadrukt dat economische groei van invloed is op de effectiviteit van het overheidsbeleid om de vraag naar gas van gezinnen en bedrijven te verminderen. De analist doet drie uitspraken:

- Uitspraak 1: Economische groei kan enerzijds tot meer gasverbruik en anderzijds tot minder gasverbruik leiden.
- Uitspraak 2: Economische groei maakt het voor de overheid makkelijker om subsidies te financieren.
- Uitspraak 3: Subsidies op energiezuinige productietechnologieën en de verhoging van de energiebelasting op gasverbruik van gezinnen en bedrijven, hebben zelf ook weer effect op de economische groei van het land.

2p **3** Leg uitspraak 1 uit.

1p **4** Leg uitspraak 2 uit.

2p **5** Leg uitspraak 3 uit. Betrek in je antwoord een positief effect en een negatief effect.

Opgave 1 Stoppen met aardgas dwingt tot keuzes

Bron 1 prijsopbouw van gas per kubieke meter (m³) vóór verhoging van de energiebelasting

levering en transport gas	€ 0,452	
energiebelasting	€ 0,346 +	
SUBTOTAAL: tarief exclusief 21% btw		€ 0,798
btw 21% over € 0,798		€ 0,168 +
TOTAAL: tarief inclusief 21% btw		€ 0,966

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.